

2. Счетоводна политика (продължение)**Загуби от обезценка на кредити и вземания**

Групата прави преглед на портфейла от кредити и вземания и определя загубите за обезценка и несъбираемост на месечна база. При определянето на сумата на обезценките, Групата прави оценки и предположения относно наличието на измеримо намаляване на очакваните бъдещи парични потоци на портфейла от заеми и кредити, преди това намаление да може да бъде установено в пула от кредити. Прави се анализ на всички налични индикации за наличие на проблеми в кредитния и платежния статус на засмополучателите, анализират се и евентуални промени в икономическата среда на местно и национално ниво. Поради факта, че Групата няма значителна концентрация на кредитен риск по индивидуалните позиции в портфейла от микро кредити, анализите се извършват за целия пул от кредити към определен момент. При извършването на тези преценки и анализи Ръководството използва исторически данни за реализираните загуби от активи с подобни характеристики на риска. Методологията и базовите допускания на моделите, използвани за изчисленията на сумите и времевата структура на бъдещите парични потоци се анализират периодично за да съответстват по-точно на реално възникналите загуби.

Подобен анализ на загубите от обезценки по кредити, оценявани на портфейлна основа е представен в Бележка 12.

Провизии за обезценка на индивидуално значими кредити и вземания се начисляват в случаите, когато съществуват обективни доказателства, че Групата няма да може да събере всички дължими суми по кредита. Размерът на обезценката се определя като разликата между отчетната и възстановимата стойност към края на всеки месец.

Подобен анализ на загубите от обезценки по кредити, оценявани на индивидуална основа е представен в Бележка 13.

Данъци върху доходите

Групата е задължена да начислява и изплаща данъци върху дохода в съответствие с българското законодателство. В хода на дейността на Групата се осъществяват операции, сделки и трансакции, при които определянето на точния размер на свързаните данъчни задължения може да бъде трудно и/или несигурно. Групата начислява задължения за данъци върху дохода, ако е в състояние да определи сумата на допълнителните данъчни задължения, които биха възникнали при проверки от страна на органите на данъчната администрация. Възможно е окончателният резултат от тези проверки да се различава от сумите, начислени за периода, като в този случай възникналите разлики се отразяват като изменение на разхода за данък и данъчните задължения. Вземанията по отсрочени данъци, признати към 31 декември 2013 г. са оценени на база анализ на вероятностни бъдещи събития и допускания за размера на печалбата с времеви хоризонт от пет години. При евентуални промени в допусканията за бъдещите печалби от дейността, признатите суми на активите по отсрочени данъци могат да бъдат коригирани. Определянето на размера на отсрочените данъчни активи, които са признати във финансовия отчет, изисква извършването на анализ и оценка на вероятностното разпределение и размер на бъдещите облагаеми печалби на Групата, както и наличието на стратегии за данъчно планиране.

Оценяване по справедлива стойност

Групата прилага МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“ за първи път през настоящия отчетен период. Стандартът въвежда единна база за оценяване на справедлива стойност и насоки за оповестяването ѝ, без да променя изискванията на други стандарти по отношение на това, за кои позиции следва да се прилага и оповестява справедлива стойност.

За целите на финансовото отчитане МСФО 13 дефинира справедливата стойност като цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка на основен пазар на датата на оценяване при текущи пазарни условия. Според МСФО 13 справедливата стойност е цената при продажба, независимо от това дали информацията е получена директно от пазарна сделка или чрез използването на друга оценъчна техника.

МСФО 13 има широк обхват като се прилага както за финансови така и за нефинансови инструменти, за които други стандарти изискват или допускат отчитане по справедлива стойност. Стандартът не изисква промени в оповестяването за предходни периоди.

Освен допълнителните оповестявания, приложението на МСФО 13 няма съществено влияние върху сумите, отчетени в настоящия финансов отчет.

ИЗИ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

Всички суми са представени в хил. лв., освен ако не е посочено друго

2. Счетоводна политика (продължение)

Сделки с чуждестранна валута

Валутните операции, т.е. операциите, деноминирани във валута различна от лева, се оценяват по валутния курс, валиден в деня на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват в отчета по курса валиден към датата на отчета. Непарични активи, деноминирани в чуждестранна валута и отчитани по историческа стойност, се показват по курса валиден към датата на първоначалното им признаване. Обменните валутни курсове към края на отчетния период са както следва:

	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Щатски долар	1.41902	1.48360
Евро	1.95583	1.95583
Українска гривна	0.17753	0.18561
Румънска лея	0.43748	0.44065

Считано от 1999 г. българския лев е фиксиран към еврото с обменен курс 1.95583 лв. / 1 евро.

Печалби и загуби, произтичащи от сделки в чуждестранна валута се представят по курса валиден в деня на сделката. Нетните печалби или загуби от промяната на валутните курсове, възникнали от преоценката на вземания, задължения и от сделки с чуждестранна валута, се отчитат в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали, с изключение на случаите на отсрочване в преоценчен резерв, възникнал от хеджиране на парични потоци.

Финансови активи и пасиви

В съответствие с МСС 39 всички финансови активи и пасиви – които могат да включват и деривативни финансови инструменти – трябва да бъдат признати в отчета за финансовото състояние, и да бъдат оценени в съответствие с тяхната категоризация.

Групата категоризира финансовите активи в следните групи: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата; инвестиции, държани до падеж; финансови активи на разположение за продажба. Ръководството на Групата определя категоризацията на финансовите инструменти при първоначалното им признаване.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата

Тази категория се състои от две подкатегории: инструменти, които са държани за търгуване, и инструменти, които при първоначалното им признаване са определени за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата, и които впоследствие се преоценяват по справедлива стойност.

Финансов актив се класифицира като държан за търгуване ако е придобит с цел краткосрочна препродажба или обратно придобиване, или ако е част от портфейл от идентифицирани финансови инструменти, които се управляват заедно и за които съществува скорошна практика за краткосрочно извличане на печалби чрез покупко-продажба. Деривативните инструменти също се категоризират като държани за търговия, освен ако не са определени и ефективно изпълняващи ролята на инструменти за хеджиране. Финансовите активи, държани за търгуване, се състоят от дългови инструменти, капиталови инструменти, както и финансови активи с внедрени деривативи.

При първоначалното им признаване инструментите от тази категория се посочват по справедлива стойност. Транзакционните разходи се посочват директно в отчета за всеобхватния доход. Всички промени в справедливата стойност се отразяват в отчета за всеобхватния доход като печалба или загуба. Приходите от лихви се отчитат като такива в печалбата или загубата, при използване на метода на ефективната лихва. Приходите от дивиденди се посочват като друг оперативен приход, при получаване на правото на дивидент. Инструментите от тази категория се отписват при отпадане на правата за получаване на паричните потоци, свързани с тях, или при фактическото прехвърляне на всички рискове и изгоди, свързани с тяхното притежаване, ако прехвърлянето отговаря на условията за отписване, посочени в МСС 39.

Групата може да класифицира определени финансови активи при първоначалното им признаване като инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (т.нар. опция за отчитане по справедлива стойност). Тази класификация не може да бъде изменена впоследствие. Съгласно МСС 39, опцията за отчитане по справедлива стойност се прилага само в случаите, в които са изпълнени следните условия:

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

Всички суми са представени в хил. лв., освен ако не е посочено друго

2. Счетоводна политика (продължение)

- приложението на опцията за отчитане по справедлива стойност намалява или елиминира счетоводни несъответствия между активи и пасиви, приходи и разходи; или
- финансовите активи са част от портфейл от финансови инструменти, който се управлява и отчита на база на справедливата стойност съгласно документирана инвестиционна стратегия и управление на риска; или
- финансовите активи съдържат дълг и внедрен(и) дериватив(и), които в съществена степен модифицират паричните потоци, и следователно трябва да бъдат разделени и отчитани поотделно.

• Инвестиции, държани до падеж

Финансовите активи държани до падеж са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания и определен срок, които Групата има положително намерение и възможност да задържи до падеж, с изключение на:

- (а) инструментите, класифицирани като държани за търгуване
- (б) инструментите, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
- (в) финансови активи и пасиви, които отговарят на определението за кредити и вземания, възникнали в Групата.

Първоначалното признаване се извършва по цена на придобиване, която включва и разходите по извършването на транзакциите. Последващата оценка се извършва по амортизирана стойност с използване на метода на ефективния лихвен процент, намалена с начислените обезценки. При изчислението на амортизираната стойност се включват премии и отбивы, свързани с придобиването, комисиони и други разходи или приходи по сделката, както и всички останали приходи и разходи, които са интегрална част от ефективната доходност на инструмента. Приходите от лихви са посочени като такива в отчета за всеобхватния доход. Амортизираната част, включена в изчисленията на ефективната лихва за периода се посочва корекция на лихвения приход в отчета за всеобхватния доход. Загубите от обезценка се включват в отчета за всеобхватния доход за периода на извършване на обезценката.

Към 31 декември 2013 Групата не притежава инвестиции, държани до падеж.

• Финансови активи на разположение за продажба

Инвестиции на разположение за продажба са финансови активи, които са предназначени да бъдат държани за неопределен период от време, които могат да бъдат продадени в отговор на ликвидни нужди или изменения в лихвените проценти, обменни курсове или цени на акции, или които не са класифицирани като заеми и вземания, инвестиции държани до падеж или финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата за периода. Финансовите активи на разположение за продажба включват дялове и участия, както и дългови ценни книжа. Групата не е класифицирало кредити и вземания като на разположение за продажба.

Финансовите активи на разположение за продажба първоначално се признават по справедлива стойност, която е платеното възнаграждение и разходите по сделката, и се измерват впоследствие по справедлива стойност, като печалбите и загубите от преоценката се признават в друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка и печалбите и загубите от изменение на валутните курсове. При освобождаване от инвестицията, кумулативната печалба или загуба, която е била посочена в собствения капитал, се признава в отчета за приходите и разходите в перото „Други оперативни приходи“. В случаите, в които Групата притежава повече от една инвестиция в един и същ финансов инструмент, стойността на продадените инструменти се изчислява по метода „първа входяща, първа изходяща цена“. Получените лихви за периода на задържане се отчитат като приходи от лихви, чрез използване метода на ефективната лихва. Ако финансов актив на разположение за продажба бъде обезценен, кумулативната печалба или загуба, която предварително е била призната в собствения капитал, се прехвърля в отчета за всеобхватния доход. Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата за периода, когато безспорно бъде установено правото на получаване на плащане.

• Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са котираны на активен пазар и които не са:

- (а) кредити, които Групата възнамерява да продаде незабавно, които са класифицирани като държани за търговия и онези, които след първоначалното признаване, са определени като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

Всички суми са представени в хил. лв., освен ако не е посочено друго

2. Счетоводна политика (продължение)

- (б) кредити, които след първоначално признаване, са класифицирани като на разположение за продажба; или
(в) кредити, за които Групата може да не възстанови в значителна степен цялата първоначална инвестиция по причина различна от влошаване на състоянието на кредитополучателя.

Тези финансови активи първоначално се отчитат по справедлива стойност, а в последствие - по амортизирана стойност с използване на метода на ефективния лихвен процент, намалена с загуби от обезценка и несъбираемост. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат предвид всички дадени отбиви или премии при придобиване и включват такси, които са неразделна част от валидния лихвен процент, както и разходите по сделката. Кредитите и вземанията се посочват в отчета за финансовото състояние като заеми и аванси, отпуснати на клиенти. Начислената лихва е включена в отчета за приходите и разходите като „Приходи от лихви“. В случай на обезценка, загубата от обезценка се отчита като приспадане от балансовата стойност на инвестицията и се признава в отчета за приходите и разходите като „Загуба от обезценка“. Амортизираната част, включена в изчисленията на ефективната лихва за периода се посочва като корекция на лихвения приход в отчета за всеобхватния доход. Загубите от обезценка се включват в отчета за доходите за периода на извършване на обезценката.

Групата може да поема ангажименти за кредитиране, в които заемите са класифицирани като държани за търгуване, тъй като намерението е кредитите да бъдат продадени в краткосрочен план. Тези поети ангажименти за кредитиране се посочват като деривативи, и се оценяват по справедлива стойност в печалба или загуба за периода. Кредитните ангажименти, за които се очаква да бъдат задържани от Групата след отпускането им, се посочват като задължение само в случаите, в които с налице обременителен договор, който вероятно ще доведе до загуба.

• Финансови пасиви

Финансовите инструменти, издадени от Групата, които не представляват елементи на собствения капитал по своята същност и не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата за периода, се класифицират като задължения („привлечени средства“), ако договорното споразумение води до възникване на задължение на Групата или за предоставяне на парични средства в брой или друг финансов актив на притежателя или изпълнение на задължението по друг начин - чрез замяна на фиксирана сума в брой или друг вид финансов актив за фиксиран брой собствени акции. Финансовите пасиви първоначално се признават по справедлива стойност, нетно от преките разходи свързани с възникването им.

След първоначалното признаване, издадените облигации и другите привлечени средства се оценяват по амортизирана стойност, при използване на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат предвид всички дадени отбиви или премии при придобиване и включват такси и възнаграждения, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, както и разходите по сделката. Разходите за лихви се посочват в отчета за всеобхватния доход.

Съставен финансов инструмент, който съдържа едновременно дългов и капиталов компонент, се разделя на датата на издаване. Частта от нетните постъпления от инструмента, разпределени към дълговия компонент на датата на издаване, се изчислява на базата на справедливата стойност (определена на базата на котирана пазарна цена за сходни дългови инструменти). Частта от постъпленията, разпределени към капиталовия компонент е равна на остатъчната сума след приспадане на сумата, определена за дълговия компонент. Стойността на всички вградени деривативи (например кол опции), които са различни от капиталовия компонент, се включват в дълговия компонент.

• Отписване на финансови активи и пасиви

Финансов актив (или в случаите, в които е приложимо, част от финансов актив или част от група сходни финансови активи) се отписва когато правата за получаване на парични потоци от този актив са изтекли, или Групата е трансферирала своето право за получаване на парични потоци от актива, или е поело задължение да заплати получените парични потоци изцяло и без съществено забавяне на трета страна по споразумение за прехвърляне, и Групата е прехвърлила в съществена степен всички рискове и изгоди свързани с актива, или Групата нито е получила, нито е задържала в съществена степен всички рискове и изгоди от актива, но е прехвърлила контрола върху актива.